ОКТЯБРЬ 6
1939 во
№ 140 (2003)
ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗӦНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

КРАСНӦЙ АРМИЯ НЕПОБЕДИМӦЙ

1939 вося сентябрь 17 лун—медся радостнӧй дата Западнӧй Украинаса да Западнӧй Белоруссияса народъяслӧн исторической календарын. Тайӧ лунас доблестнӧй Краснӧй Армия вуджис граница, медым босьтны дорйӧм улӧ миян единокровнӧй вокъяс—белоруссъяслысь да украинецъяслысь олӧмъяс да имущество.

Польскӧй помещикъяс да капиталистъяс кык десятилетие чӧжын зверскӧя нартитісны Западнӧй Украинаса да Западнӧй Белоруссияса труженикъясӧс. Сэні царитіс кнут да нагайка. Йӧз олісны корысялӧмын да бесправиеын. Наӧн помыкайтісны, налӧн челядьяслы запрещайтісны велӧдчыны чужан кыв вылын.

Польшаса неразумнӧй руководительяс асланыс странаса уджалысь йӧзӧс шыбытісны губительнӧй войнаӧ, коді выявитіс польскӧй государстволысь пытшкӧсса слаблунсӧ.

Миян народ мыччис аслас отсӧглысь вынйӧра кисӧ Западнӧй Украинаса да Западнӧй Белоруссияса уджалысь йӧзлы. Ӧні найӧс век кежлӧ нетшыштӧма эксплоатациялӧн да национальнӧй бесправиелӧн жуткӧй ярмо улысь. Вот мый вӧсна татшӧм восторгӧн, татшӧм ликованиеӧн, уджалысь йӧз встречайтӧны Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армиялысь героическӧй полкъяс.

Старикъяс, челядь, юношаяс, нывкаяс, став народ, коді населяйтӧ Западнӧй Украина да Западнӧй Белоруссия, дзоридзъяс букетъясӧн, нянь-солӧн чолӧмалӧны Краснӧй Армияса воинъясӧс. Наын сійӧ аддзӧ великӧй Сӧветскӧй Союз—став мирын мирлысь оплот. Вокъяс - украинецъяс да вокъяс-белоруссъяс ыстӧны псӧсь благодарность большевистскӧй партиялы, роднӧй Сталинлы сы вӧсна, мый найӧ лӧсьӧдісны славнӧй Краснӧй Армия. Мыйда пыдіа пытшкӧсса смысл Каменка сиктса старик-крестьянин кывъясын: „Видзӧдӧ ставӧн! Татшӧм красноармеецъяскӧд ми некор ог лоӧ панъяс ярмо улын".

Краснӧй Армия лӧсьӧдӧма большевистскӧй партиялӧн сьӧкыд гражданскӧй война воясӧ. Сійӧс пестуйтісны Ленин да Сталин.

Кор 14 империалистическӧй держава кӧсйисны пӧртны Сӧветъяслысь том республика, Краснӧй Армия, сійӧ кадӧ вӧлі омӧля велӧдӧма да омӧля вооружитӧма, кужис честьӧн венны враглысь натисксӧ. Краснӧй Армиялӧн вын сыын, мый сійӧ дорйӧ народлысь кровнӧй интересъяс.

Владимир Ильич Ленин 1918 вося июль тӧлысьын висьтавліс сы йылысь, кыдз пӧрысь крестьянка висьтавліс, мый важӧн ружьеа морт оз вӧлі сет сылы чукӧртны вӧрысь лӧпт, а ӧні сійӧ, мӧдарӧ, видзӧ сійӧс. Именнӧ армиялӧн да народлӧн тайӧ нерушимӧй йитӧдыс, армиялӧн народ дінӧ близость кылӧ Острог карса украинскӧй детинка кывъясын, сылӧн наводчик Куликов дінӧ шыӧдчӧмын: „Ме ог пов тэысь, тэ абу салдат, а красноармеец"!

Сталин ёрт, Краснӧй Армиялӧн особенностьяс йылысь висьталӧмӧн, индывліс: „Сылӧн став существоыс, сылӧн став стройыс зиждитчӧ миян странаса народъяс костын дружбалысь йитӧдъяс ёнмӧдӧм вылын, нартитӧм народъясӧс мездӧм идея вылын, социалистической республикаяслысь, кодъяс пырӧны Сӧветскӧй Союз составӧ, независимость да свобода дорйӧм идея вылын".

Украинецъясӧс да белоруссъясӧс панскӧй игоысь мездӧм являйтчӧ миян Краснӧй Армиялӧн Маркслӧн—Энгельслӧн—Ленинлӧн—Сталинлӧн всесильнӧй учениелы верностьлӧн свидетельствоӧн.

Краснӧй Армия став аслас история протяжениеын петкӧдліс мужестволысь да героизмлысь вӧвлывтӧм образецъяс. И ӧні сійӧ, большевистскӧй духӧн тырӧмӧн, честьӧн да славаӧн пӧртӧ олӧмӧ ассьыс великӧй освободительнӧй мог.

Стальнӧй лавинаӧн Краснӧй Армиялӧн войска мунӧны Западнӧй Украина да Западнӧй территория вылӧд, асланыс единокровнӧй вокъяслы свобода да шуд нуӧмӧн. Абу тыр даннӧйяс серти сӧмын сентябрь 17-сянь 21 лунӧдз Краснӧй Армияӧн босьтӧма пленӧ польскӧй армияса 120 сюрс салдатӧс да офицерӧс, босьтӧма 380 орудие, 1.400 пулемёт.

Краснӧй Армиялӧн вын да вынйӧр сыын, мый сӧветскӧй властьлӧн политика, мый делӧ вӧсна тышкасьӧ Краснӧй Армия, эм мудрӧй, правильнӧй политика, коді дзоньнас соответствуйтӧ народлӧн интересъяслы. Чолӧмалӧмын, кодӧс адресуйтӧма Краснӧй Армиялы, Западнӧй Украинаса Каменка сиктса крестьяна гижӧны:

„Ӧні ми аддзим мӧд армия. Краснӧй Армия воис эз кыдз завоевательница, а кыдз миян крайса украинскӧй, польскӧй, еврейскӧй да мукӧд национальностя уджалысь йӧзӧс мездысь.

(Помсӧ видзӧд мӧд листб.).

Сӧветскӧй Социалистическӧй Республикаяс Союз да Латвийскӧй Республика костын взаимопомощь йылысь пакт заключитӧм кузя

1939 вося октябрь 2—5 лунъяс чӧжӧн Москваын мунісны Совнаркомса председатель да Наркоминдел Молотов ёрт да Латвияса иностраннӧй делӧяс кузя министр г-н Мунтерс костын СССР да Латвия костын взаимопомощь йылысь пакт заключитӧм йылысь вопрос кузя сёрнитчӧмъяс.

Сёрнитчӧмъясын участвуйтісны Сталин, Потемкин да Латвияын СССР-лӧн полпред Зотов ёртъяс, а Латвия боксянь СССР-ын Латвийскӧй Республикаса посланник г. Копиниче.

Сёрнитчӧмъяс помасисны октябрь 5 лунӧ взаимопомощь йылысь Пакт заключитӧмӧн.

Взаимопомощь йылысь Пактлӧн текст вайӧдсьӧ улынджык.

СӦВЕТСКӦЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКӦЙ РЕСПУБЛИКАЯСЛӦН СОЮЗ ДА ЛАТВИЙСКӦЙ РЕСПУБЛИКА КОСТЫН ВЗАИМОПОМОЩЬ ЙЫЛЫСЬ ПАКТ

СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум, ӧтарсянь, да

Латвийскӧй Республикаса Президент, мӧдарсянь,

1920 во август 11 лунся мирнӧй договорӧн установитӧм дружественнӧй отношениеяс развивайтӧм могысь, кодъясӧс подулалӧма независимӧй государственность да мӧд Стороналӧн пытшкӧсса делӧясӧ невмешательство признайтӧм вылын,

признайтӧмӧн, мый 1920 во август 11 лунся мирнӧй договор да ненападение да конфликтъяс разрешайтӧм йылысь 1932 февраль 5 лунся договор воддза мозыс являйтчӧны найӧ взаимоотношениеяслӧн обязательствояслӧн прочнӧй подулӧн;

убедитчӧмӧн, мый кыкнан Договаривайтчысь Стороналӧн интересъяслы лӧсялӧ взаимнӧй безопасность обеспечитан точнӧй условиеяс определитӧм, признайтісны коланаӧн заключитны ӧта мӧд костас взаимопомощь йылысь татшӧм пакт да назначитісны та могысь асланыс уполномоченнӧйясӧн

СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум:

В. М. МОЛОТОВӦС, Народнӧй Комиссаръяс Сӧветса Председатель да Иностраннӧй делӧяс кузя Народнӧй Комиссар,

Латвийскӧй Республикаса Президент:

Вильгельм МУНТЕРСӦС, Иностраннӧй делӧяс кузя Министр,

код уполномоченнӧйяс, ассьыныс полномочиеяссӧ взаимнӧя предъявитӧм бӧрын, кодъясӧс аддзӧма колана формаын составитӧмӧн да колана порядокын, сӧгласитчисны татшӧмторйын:

I статья.

Кыкнан Договаривайтчысь Сторонаыс кӧсйӧны сетны ӧта мӧдлы быдсикас отсӧг, сы лыдын и военнӧйӧс, Договаривайтчысь Сторонаяслӧн Балтийскӧй мореын морскӧй границаяс либӧ Эстонскӧй либӧ Литовскӧй республикаяслӧн территорияяс пыр налӧн сухопутнӧй границаяс, а сідз жӧ и III-ӧд статьяын индӧм базаяс отношениеын любӧй великӧй Европейскӧй державасянь веськыд нападение либӧ нападениелӧн угроза лоан случайын.

II статья.

Сӧветскӧй Союз кӧсйӧ сетны латвийскӧй армиялы отсӧг льготнӧй условиеяс вылын вооружениеӧн да мукӧд военнӧй материалъясӧн.

III статья.

Латвийскӧй Республика, СССР-лысь безопасность обеспечитӧм да ассьыс собственнӧй независимостьсӧ ёнмӧдӧм могысь сетӧ Союзлы право имейтны Лиепая (Либава) да Винтспилс (Виндава) каръясын военно-морскӧй флотлысь базаяс да некымын аэродром авиациялы аренда праваясын сходнӧй дон серти. Базаяслы да аэродромъяслы точнӧй местаяс торйӧдсьӧны да налӧн границаясас определяйтсьӧны взаимнӧй соглашение серти.

Ирбенскӧй пролив охраняйтӧм могысь Сӧветскӧй Союзлы сетсьӧ право, сійӧ жӧ условиеяс вылын, сорудитны береговӧй артиллериялысь база Винтспилс да Павелтиагс костса побережье вылын.

Морскӧй базаяс, аэродромъяс да береговӧй артиллериялысь база охраняйтӧм могысь Сӧветскӧй Союз имейтӧ право кутны участокъясын, кодъясӧс торйӧдӧма базаяс да аэродромъяс улӧ, аслас тшӧт веськӧ сӧветскӧй наземнӧй да воздушнӧй вооруженнӧй вынъяслысь чорыда ограничитӧм лыд, кодъяслӧн максимальнӧй лыдыс определяйтсьӧ торъя соглашениеӧн.

IV статья.

Кыкнан Договаривайтчысь Сторонаыс кӧсйысьӧны не заключайтны кутшӧмкӧ союзъяс либӧ участвуйтны коалицияын, кодъясӧс веськӧдӧма Договаривайтчысь Сторонаясысь ӧтиклы паныд.

V статья.

Тайӧ Пактсӧ олӧмӧ пӧртӧм некутшӧм мераын не должен затрагивайтны Договаривайтчысь Сторонаяслысь суверённӧй правояс, торйӧн налӧн государственнӧй устройствосӧ, экономическӧй да социальнӧй системасӧ да военнӧй мероприятиеяссӧ.

Участокъяс, кодъяс торйӧдсьӧны базаяс да аэродромъяс улӧ (III статья), кольӧны Латвийскӧй Республикалӧн территориялӧн.

VI статья

Тайӧ Пактыс пырӧ вынӧ ратификация йылыс актъясӧн вежласьӧмкӧд тшӧтш. Актъясӧн вежласьӧм лоӧ вӧчӧма Рига карын тайӧ Пактсӧ кырымалӧмсянь 6 лун чӧжӧн.

Тайӧ Пактлӧн действие срокыс 10 во, но Договаривайтчысь Сторонаясысь кӧ ӧтиыс оз признайт колана денонсируйтны тайӧ Пактсӧ срок кольтӧдз во дзджык, бӧръяыс автоматически продолжайтӧ ассьыс действиесӧ водзӧ 10 во.

Мый удостоверитӧм могысь вылын индӧм уполномоченнӧйяс кырымалісны тайӧ Пактсӧ да пуктісны сэтчӧ ассьыныс печатьяс.

Вӧчӧма Москва карын 2 оригиналын роч да латышскӧй кывъяс вылын 1939 вося октябрь 5 лунӧ.

В. МОЛОТОВ.

В. МУНТЕРС.

Чунцин вылӧ японскӧй авиациялӧн уськӧдчылӧм

ЧУНЦИН, 4. (ТАСС). Тӧрыт 18 японскӧй самолет вӧчисны Чунцин вылӧ войся уськӧдчылӧм да бомбардируйтісны карлысь окрестностьяс. Воштӧмъяс абу тӧдчанаӧсь. Кар вылын пансис воздушнӧй бой. Уськӧдӧма 2 японскӧй самолет, кодъясысь ӧти усис карлӧн окрестностьясӧ. 6 лун чӧжӧн тайӧ вӧлі Чунцинын кӧкямысӧд войся тревога.

КРАСНӦЙ АРМИЯ НЕПОБЕДИМӦЙ

(ПОМ)

Ӧні ми гӧгӧрвоим, мый вӧсна сӧветскӧй народ сэтшӧм пӧся радейтӧ ассьыс Краснӧй Армиясӧ.

Ми восхищениеӧн видзӧдім, кыдз дженьыдик шойччӧм дырйи красноармеецъяс запростӧя нуӧдісны дружескӧй беседа асланыс командиръяскӧд. Унаӧн миян вӧвсысь служитісны польскӧй армияын салдатъясӧн да ас выланыс испытайтісны офицеръяслысь да кулацкӧй элементъясса продажнӧй шкураясслысь издевательствоэс.

Народ дінӧ Краснӧй Армиялӧн братскӧй отношение вӧрзьӧдіс миянӧс пыді лолӧдз. Ӧні ми гордостьӧн заявляйтам, мый Краснӧй Армия—тайӧ эм миян армия. Сійӧ миянлы отсалӧ мездысьны польскӧй панъяслӧн да понъяс-осадникъяслӧн ненавистнӧй игосьысь".

Краснӧй Армия, коді нуӧ Западнӧй Украинаса да Западнӧй Белоруссияса нартитӧм массаяслы мездлун, помтӧм вернӧй, помӧдз предан сӧветскӧй народлы. И став страна отсалӧ рӧднӧй Краснӧй Армиялы. Трудовӧй энтузиазмлӧн вылль подъём, коді охватитіс рабочӧйясӧс, колхозникъясӧс, сӧветскӧй интеллигенцияӧс, нӧшта ёнджыка ёнмӧдас славнӧй красноармейскӧй полкъяслысь вын да вынйӧр.

„Военкомтӧг ми эг имейтӧ эськӧн Краснӧй Армиясӧ,—висьтавліс Владимир Ильич Ленин. Ӧні Краснӧй Армия имеитӧ аслас радъясас уна сюрс военнӧй руководительӧс, прекраснӧй комиссаръясӧс, кодъяс способенӧсь решайтны любӧй боевӧй могъяс. Примерӧн, кодӧс достоинӧсь подражайтны, служитӧ Жабенко комиссарлӧн подвиг. Героическӧй комиссар ӧтнас босьтіс пленӧ 67 польскӧй салдатъясӧс да офицеръясӧс. И татшӧм подвигъясыс уна дасъяс, сёэс. Разведчик Шенкурюк ӧтнас босьтіс пленӧ нёль польскӧй офицерӧс, лейтенант Пыльнов командоваине улын танковӧй экипаж босьтіс пленӧ 47 офицерӧс да 500 польскӧй вооруженнӧй салдатӧс.

Краснӧй Армия гумлалӧ аслас вынсӧ да вынйӧрсӧ став мирса пролетариатлӧн ыджыд сочувствиеысь. Уджалысь йӧзлӧн миллионъяс кутшӧм бы эз вӧв измышлениеяс да шовинистическӧй травитӧм вылӧ видзӧдтӧг, кодӧс кыпӧдӧма империалистъясӧн, выражайтӧны Краснӧй Армия дорӧ ассьыныс пӧсь сочувствиесӧ, сійӧн мый тӧдӧны, мый сійӧ тышкасьӧ став мирын мир вӧсна, капитализмлӧн игосьысь уджалысь йӧзӧс мездӧм вӧсна.

Став Западнӧй Белоруссия да Западнӧй Украина пасьта кылӧ вдохновеннӧй победнӧй клич:

— Мед олас рӧднӧй Краснӧй Армия!

— Мед олас великӧй Сталин!

Западнӧй Украина да Западнӧй Белоруссия вылӧд ярьюгыда бӧйісны свободалӧн да шудлӧн кремлевскӧй звездаяс.

(„Комсомольскӧй правда" газетлӧн сентябрь 26 лунся передовӧй).

КОЛХОЗЛӦН ПОДАРОК

„Коми" колхоз (Сыктыв район, Кибра сикт) таво Рабоче-Крестьянскӧй Краснӧй Армия радъясӧ сетӧ сизим том колхозникӧс-призывникӧс.

Сизим призывник—А. Лазарев, А. Порначев, В. Порначев да мукӧдъяс являйтчӧны стахановецъясӧн.

Шадрин.

СССР-са военнӧй делегация Эстонияын

ТАЛЛИН, 4. (ТАСС). Октябрь 2 лунӧ асылын Таллинӧ воис Сӧветскӧй Союзлӧн военнӧй делегация II ранга командарм Мерецков ёрт юрнуӧдӧм улын. Тӧрыт асывнас Таллинӧ воис СССР-са военнӧй делегациялӧн мӧд юкӧныс мӧдӧд ранга флотса флагман Исаков ёрт юрнуӧдӧм улын.

Германскӧй экономическӧй делегациялӧн Москваӧ воӧм

БЕРЛИН, 4. (ТАСС). Трасоцеан агентство юӧртӧ, мый октябрь 7 лунӧ Москваӧ должен воны германскӧй экономическӧй делегация иностраннӧй делӧяс кузя министерстволӧн экономическӧй вопросъяс кузя советник Шнурре юрнуӧдӧм улын.

Латвийскӧй печать латвийскӧй правительственнӧй делегациялӧн Москваӧ воӧм йылысь

РИГА, 4. (ТАСС). Тӧрыт газетъяс йӧзӧдісны юӧртӧмъяс латвийскӧй правительственнӧй делегация Москваӧ воӧм йылысь да Латвияса иностраннӧй делӧяс кузя г. Мунтерслӧн Сталинкӧд да Молотовкӧд сёрни йылысь.

Общественнӧй мнение терпиттӧг виччысьӧ Москваын сёрнитчӧмъяслысь результатъяс.

Тӧдчана места талунъя газетъясын торйӧдӧма литовскӧй правительственнӧй делегация Молотов ёрт корӧм серти Москваӧ воӧм йылысь. Каунассянь юӧртӧмъяс серти газетъяс тӧдчӧдӧны корӧмлысь исключительнӧ дружественнӧй характер, кодӧс вӧчӧма Сӧветскӧй Правительствоӧн Литваса Правительстволы.

Западнӧй Белоруссияса каръясын. СНИМОК ВЫЛЫН: Краснӧй Армияса танкистъяс Раково карса улич вылын.

(Фото-клише ТАСС.)

Оборона фондӧ подарок

Сыктывкарса стрелковӧй клуб бура котыртіс ассьыс уджсӧ. Сӧмын сентябрь тӧлысьын клуб гӧтӧвитіс лыйсьысь кузя 59 мастерӧс. Найӧ ставныс петісны отличнӧй стрелокъясӧн да мӧд ступеня ВС значкистъясӧн.

Унаӧн стрелковӧй клуб помалісны „отлично" вылӧ. Сідз, например, инспекторскӧй лыйсьӧмъяс вылын А. Тюрин 50 возможнӧйысь сетіс 44 очко, Вениамин Бобков сетіс 43 очко. Мӧд упражнение кузя лыйсьӧмын Бобков ёрт лыйліс дзик промахтӧг. Сійӧ быд пулянӧн уськӧдіс мишень. Сідз жӧ бура лыйсьӧны Владимир Козлов, Борис Безносиков, А. Прокушев да мукӧд ёртъяс. Стрелковӧй клуб помалісны пӧшти ставныс комсомолецъяс. Найӧ ставныс локтан воын кутасны призывайтчыны Краснӧй Армия радъясӧ.

Найӧ ставныс нин имеитӧны 4—5 оборонnӧй значокъясӧн, являйтчӧны стрелковӧй делӧяс кузя мастеръясӧн да меткӧй стрелокъясӧн.

И. Карманов.

Котыртӧма 12 кружок

Сыктывкарса фельдшерско-акушерскӧй школаын лунысь лун бурмӧ оборонно-физкультурнӧй удж. Школаын велӧдчан во заводитчӧмсянь котыртӧма нин 12 оборонnӧй кружок, кытчӧ охватитӧма 215 мортӧс. 45 морт гӧтӧвитчӧ Ворошиловскӧй стрелок кружокын, 130 морт гӧтӧвитчӧ ПВХО кружокъясын да 40 морт гӧтӧвитчӧ стрелковӧй клубын. На пӧвсысь 32 морт сдайтісны нин мӧд ступеня ВС значок вылӧ нормаяс.

И. К.

ПРОПАГАНДИСТЛЫ ДА АГИТАТОРЛЫ ОТСӦГ ВЫЛӦ

БУРЖУАЗНӦЙ СТРАНАЯСЫН БӦРЙЫСЬӦМЪЯСЛӦН КОМЕДИЯ

Венгерскӧй писатель Шандор Гергель сравнивайтӧ аслас странаысь бӧрйысян система балаганкӧд, коді коркӧ помещайтчыліс Будапештлӧн, Венгрия столицалӧн паркъясысь ӧтиын. Балаганса владелец коралiс публикаӧс, горзӧмӧн: „Пожалуйтӧй дамаяс да господаяс, онӧ ӧ кӧсйӧ видзӧдлыны? Ті адзанныд медся ичӧт великанӧс да медся ыджыд карликӧс мирысь".

Приличнӧй сумма мынтӧмӧн, господа да дамаяс пыралісны балаганӧ. Сэні найӧс нюмъялӧмӧн встречайтісны нормальнӧй роста кык зон.

„Тадзи" жӧ венгерскӧй королевскӧй республикаын и восьса и гуся бӧрйысян системаӧн—ставыс тайӧ ӧти пӧръясьӧм.

Ложь, лицемерие, ылӧдлӧм, клевета, предательство, жульничество, продажность—став гнуснӧй чертаяс, кодъясӧс прививайтсьӧ капитализмӧн йӧз сознаниеӧ, торйӧн пышнӧя дзордзалӧны буржуазнӧй странаясын именнӧ бӧрйысян лунъясӧ. Найӧс лицемернӧя шуӧны „народнӧй, всеобщӧй бӧрйысьӧмъясӧн". Збыль вылас жӧ буржуазия сувтӧдалӧ сымында рогаткаяс избирательнӧй урнаяс дінӧ туй вылын, мый на дінӧдз воӧ населениелӧн сӧмын привилегированнӧй, зажиточнӧй юкӧн.

Ограничениеяслӧн, либӧ цензъяслӧн система, быдсяма хитроумнӧй способъясӧн вештӧ бӧрйысьӧмъясын участвуйтӧмысь уджалысь йӧзлысь паськыд массаяс.

Со, например, кыдзи ограничивайтӧ бӧрйысьӧмъяслысь лыд оседлостьлӧн Венгрияын ценз. Тані, сійӧ жӧ писатель Гергель кывъяс серти, лыддысьсьӧ наглостьӧн корны властьяслысь, медым найӧ пыртасны бӧрйысьысьяслӧн спискоъясӧ постояннӧя кочуйтысь рабочӧйясӧс, поснид ремесленникъясӧс, поснид торговецъясӧс да служащӧйясӧс, кодъясӧс быд воджынйын выселяйтӧны домовладелецъясӧн квартирнӧй плата мынтытӧмысь.

Арлыд серти, образование серти, оседлость серти, имущественнӧй положение серти, расовӧй да национальнӧй принадлежность серти ограничениеяссӧ яркӧя иллюстрируйтӧны Ленинлӧн кывъяс сы йылысь, мый буржуазнӧй демократия „пыр коляс—и капитализм дырйи оз вермы не кольны—векныдӧн, урежитӧмаӧн, фальшивӧйӧн, лицемернӧйӧн, озырьяслы раӧн, ловушкаӧн да ылӧгӧн эксплоатируемӧйяслы, гӧльяслы".

Збыль народнӧй бӧрйысьӧмъяс пыдди, кыдзи найӧс шуӧны официальнӧя, капиталистическӧй странаясын периодическӧя разыгрывайтчӧ бӧрйысьӧмъяслӧн гнуснӧй, лицемернӧй комедия.

Паськыда сувтӧдӧм бӧрйысьысьясӧс подкуп, найӧс повзьӧдӧм, мошенническӧй проделкаяс, насилие, гӧлӧсъяс гнуснейшӧй махинацияяс отсӧгӧн фальсифицируйтӧм—со тайӧ комедиялӧн содержаниеыс. Главнӧй рольсӧ сыын ворсӧны политическӧй делецъяс, кодъяс спекулируйтӧны гӧлӧсъясӧн, бӧрйысьӧмъяс асланыс личнӧй цельясын использиутӧмӧн.

Сӧветскӧй писательяс Ильф да Петров гижӧны сы йылысь, мый Америкаын, кажитчис эськӧн, бӧрйысьӧмъяс долженӧсь вӧлі лоны свободнӧйӧн да радостнӧйӧн: ӧд сылӧн гражданa конституция серти обеспеченӧсь став правояснӧн „свободаӧ да шудӧ стремитчӧм" вылӧ...

„А делӧ вылас мунӧ сійӧ, мый йылысь висьталіс миянлы чикагскӧй доктор,—воӧ ракетир—политишен (делец, кодлӧн профессиянӧ являйтчӧ политика.—Д. Т.) да шантажӧн либӧ грӧзитӧмӧн заставляйтӧ гӧлӧсуйтны бур мортӧс кутшӧмкӧ жулик вӧсна".

Татшӧм авантюристскӧй приёмъясӧн лӧсьӧдсьӧ карьера гырысь да поснид политическӧй проходимецъяслы, кодъяс стремитчӧны воны власть дорӧ сы вылӧ, медым использиутны сійӧс личнӧй озырмӧм цельясын.

Великӧй французскӧй писатель Эмиль Золя „Париж" романын прекраснӧя петкӧдлӧ сійӧс аслас странa пример вылын. Сійӧ эрдӧдӧ закулиснӧй тыш буржуазнӧй парламентын, кодӧс лицемернӧя шуӧны „народнӧй представительствоӧн".

„Торъя группаяс костын, кодъяс вылӧ распадайтчис народнӧй представительство,—гижӧ Эмиль Золя,—муніс дугдывлытӧм тыш власть да сійӧн доставляйтӧм преимуществояс вӧсна. Партияясӧн став уналаа оттенокъяс—левӧй, правӧй, католикъяс, республиканецъяс, социалистъяс—являйтчӧны сӧмын ярлыкъясӧн, кодъясӧс клейталӧмаӧти и сійӧ жӧ распоряжайтчыны да властвуйтны мудзлывтӧм жажда вылӧ. Став принципиальнӧй да спорнӧй вопросъяс стушевайтчисны единственнӧй вопрос водзын тӧдны, коді именнӧ: Иван, Петр либӧ Степан, босьтасны асланыс кияс Франциясӧ, медым пӧльзуйтчыны сылӧн милостьясӧн да угощайтны найӧн ассьыныс приспешникъясӧс найӧ клиентъяскӧд".

УДЖАЛЫСЬ ЙӦЗ ДЕПУТАТЪЯСЛӦН МЕСТНӦЙ СӦВЕТЪЯСӦ БӦРЙЫСЬӦМЪЯС КЕЖЛӦ ЛӦСЬӦДЧӦМ ОТЛИЧНӦЯ НУӦДОМ —КОМСОМОЛЛӦН ДЕЛӦ

Быд десятидворкаын—агитатор

Черныб сиктса (Удора район) колхозникъяс да колхозницаяс лӧсьӧдчӧны местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кежлӧ.

Черныб сиктын лоӧ котыртӧма 10 бӧрйысян округ. Сиктса населениеӧс тӧдмӧдӧма нин округъясса границаясӧн.

Агитаторъяс босьтчисны нин асланыс уджас. Найӧ Положениекӧд ӧттшӧтш разъясняйтӧны партия да правительстволысь решениеяс, международнӧй положение йылысь вопросъяс. Агитационнӧй удж вылын участвуйтӧны уна комсомолец.

Агитаторъяс Рочев, Зиновьева да Ванеев ёртъяс асланыс участокъясын нуӧдісны нин 3—4 занятиеӧн.

Жилин.

Кык агитатор

Ольга Вонифатьевна Есева—Сыктывкарса 14-ӧд номера школаса учительница—уджалӧ агитаторон. Сійӧ нуӧдӧ агитационно-массовӧй удж асланыс, 14-ӧд номера школаса техническӧй персонал пӧвсын.

Первойя занятие вылын Ольга Вонифатьевна нуӧдіс беседа Молотов ёртлӧн речь йылысь да ӧнія международнӧй положение йылысь. Тайӧ беседасӧ сійӧ нуӧдіс Молотов ёртлысь речь лыддьӧмӧн да ӧттшӧтш сійӧс объясняйтӧмӧн. Беседа муніс живӧя, интереснӧя. Мӧд занятие нуӧдіс СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Нёльӧд Сессия вылын германо-сӧветскӧй договор ратифицируйтӧм йылысь Молотов ёртлӧн доклад кузя. Молотов ёртлӧн доклад кузя сійӧ вӧчис прӧстӧй, кывзысьяслы гӧгӧрвоана кывъясӧн беседа. Тайӧ жӧ занятие вылас сійӧ висьталіс международнӧй событиеяс мунӧм йылысь.

Есева ёрт беседаяс кежлӧ гӧтӧвитчӧ тщательнӧя. Быд беседа кежлӧ вӧчӧ конспект.

Водзӧ занятиеяс лоасны уджалысь йӧзлӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь Положение кузя.

Ольга Вонифатьевна систематическӧя кыпӧдӧ и ассьыс идейно-политическӧй уровень. „ВКП(б) история краткӧй курс“ учебник кузя велӧдӧ нёльӧд глава.

Тайӧ жӧ школаысь учительница-агитатор Александра Алексеевна Нечаева бӧрйысьысьяс пӧвсын нуӧдіс кык беседа тайӧ жӧ темаяс кузя. Сійӧ агитационнӧй удж нуӧдӧ 20 бӧрйысьысьяс пӧвсын. **Р.**

Уджалӧ 50 агитатор

Руч сиктсӧветын (Кулӧмдін районын) котыртӧма ыджыд разъяснительно-массовӧй удж уджалысь йӧз депутатъяслӧн местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс кежлӧ лӧсьӧдчӧмкӧд йитӧдын. 50 агитатор—коммунист, комсомолец да беспартийнӧйяс мунісны бӧрйысян участокъясӧ.

Уна комсомолецъяс активнӧя босьтчисны асланыс уджӧ. Агитатор Булышев ёрт, кодi уджалӧ „Асъя кыа“ колхозын аслас десятидворкаын колхозникъясӧс да колхозницаясӧс тӧдмӧдіс нин местнӧй Сӧветъясӧ бӧрйысьӧмъяс йылысь Положениеӧн.

Бура уджалӧ и агитатор Ульныров ёрт. Сійӧ уджалӧ „Ким“ колхозын.

Агитаторъяскӧд регулярнӧя нуӧдсьӧны инструктивнӧй совещаниеяс.

Есев.

Кружок абу на котыртӧма

ВЛКСМ ЦК-лӧн IX пленум сувтӧдіс мог, комсомольскӧй организацияяс инициативаӧн—гӧтӧвитӧны 50 сюрс медицинскӧй сестраӧс. Тайӧ зэв важнӧй колана мероприятиеыс Сыктывкарын котыртсӧ нюжмасьӧмӧн.

Пединститутса комсомольскӧй организация примитіс решение сентябрь 15 лунсянь котыртны медицинскӧй сестраясӧс гӧтӧвитан кружок. Но кружоксӧ ӧнӧдз на абу котыртӧма. Кор кутас уджавны тайӧ кружокыс, висьтавны сьӧкыд.

Пединститутса студентъяс унаӧн кӧсйӧны овладейтны военнӧй специальностьӧн. Уна студенткаяс кӧсйӧны лоны медсестраясӧн. Эз мешайт эськӧн комсомольскӧй комитетса секретарь Шехонин ёртлы отсавны котыртны тайӧ кружоксӧ.

Козлов.

Делӧӧн вочавидзам Молотов ёрт речь вылӧ

В. М. Молотов ёрт 1939 вося сентябрь 17 лунӧ радио пыр аслас речын висьталіс, мый „миян ӧні мог, быд рабочӧйлӧн да крестьянинлӧн мог, быд служащӧйлӧн да интеллигентлӧн мог сыын, медым честнӧя да самоотверженнӧя уджавны асланыс пост вылын да сідзикӧн сетны отсӧг Краснӧй Армиялы“. Руч сиктын (Кулӧмдін р-н.) „Веськыд туй“ колхозса комсомолецъяс делӧӧн ӧтвечайтӧны Молотов ёртлӧн речь вылӧ. 38 комсомолец пӧвсысь ставыс уджалӧны колхознӧй производство вылын. Турун пуктӧм кузя 15 морта бригада лунся нормаяс тыртіс 100—200 прӧчент вылӧ. Комсомолец Попов Зосим воис отпускӧ. Сійӧ уджалӧ Кулӧмдінса радиоузелын. Попов ёрт лыддьӧ, мый сійӧ кӧ уджалас колхознӧй производство вылын, лоӧ бурджык. И сійӧ ыджыд кыпыдлунӧн уджаліс турун пуктӧм вылын. 7 комсомолец уджалісны нянь идралӧм вылын. На пӧвсысь унаӧн, кыдзи, например, Холопова Саня, лунся нормаяс вӧлі тыртӧны содтӧдӧн. Оз кольччы наысь и скӧтнӧй дворын уджалысь комсомольскӧй бригада. Комсомолка-скӧтницаяс Попова Лидия, Холопова Валентина, Попова Анна скӧт дӧзьӧритӧны бура. Тайӧ бригадаысь 7 комсомолец отсасисны тшӧтш и турун пуктысьяслы.

Колхозын котыртӧма трактористкаясӧс велӧдан кружок, кӧні велӧдчӧны 17 комсомолка. Но колӧ шуны, мый трактористкаясӧс гӧтӧвитӧмын Кулӧмдінса МТС ньӧти оз отсав.

Холопов.

Западнӧй Белоруссияса населениелӧн Краснӧй Армиякӧд встреча. СНИМОК ВЫЛЫН: Пӧрысь крестьянка чолӧмалӧ боецъясӧс да командиръясӧс (м. Молодечно).

(ТАСС-лӧн фотохроника).

Депутатъяс переизбирайтчӧны, но, сӧмын, корыстнӧй цельясӧн движимӧйяс, оз тэрмасьны оправдывайтны народлысь доверие. Власть норӧ вовмӧн, найӧ талялӧны нятйын ассьыныс тӧрытъя демагогическӧй бӧрйысян лозунгъяс.

„Выль властелин,—гижӧ Золя сійӧ жӧ романас,—хозяйничайтіс дзик сідз жӧ, кыдз и сылӧн предшественникыс, необходимость серти ассьыс важся программаяс да кӧсйысьӧмъяс вунӧдӧмӧн, кыдзи сӧмын правлениелӧн браздаяс вуджлісны сійӧ киясӧ“.

Не сӧмын Золя да Гергель, но и уна дас мукӧд западнӧй писательяс сиисны уна остроумнӧй листбокъяс буржуазнӧй бӧрйысьӧмъяслы да фальшивӧй капиталистическӧй демократиялы. Характернӧ, мый пӧшти став тайӧ листбокъясыс сатирическӧйӧсь. Медся уна сикас странаясса да направлениеа писательяс, кыдз быттьӧ сёрнитчӧмаӧсь, вайӧдны сералӧмӧ сійӧс, мый являйтчис да являйтчӧ ӧні самодовольнӧй буржуазиялӧн гордостьӧн: парламентӧ „народнӧй“ бӧрйысьӧмъяс. Тыдалӧ, зэв нин сералана петкӧдсьӧны тайӧ „народнӧй бӧрйысьӧмъясыс, сы вылын кӧ сэтшӧм ёна сералӧны!

Замечательнӧй американскӧй юморист Марк Твен тӧдса висьтын „Кыдзи менӧ бӧрйисны губернаторӧ“ ярюгыда петкӧдліс, мый ложь да клевета являйтчӧны США-ын бӧрйысян кампаниелӧн постояннӧй спутникъясӧн. Ӧти буржуазнӧй деятель шуліс, мый некор сэтшӧма оз сӧрны, кыдзи война водзвылын. Тайӧ бордъя кывъясыс справедливӧйӧсь и мӧд редакцияын: „Некор сэтшӧма оз сӧрны, кыдзи буржуазнӧй парламентӧ бӧрйысьӧмъяс водзвылын“.

Бӧръя положениесӧ и описывайтӧ Марк Твен. Кор великӧй штат Нью-Йорк выдвинитіс сылысь кандидатурасӧ губернаторӧ, сійӧ кажитчис быдӧнлы, сы лыдын и ачыс аслыс бур репутацияа порядочнӧй мортӧн. Некымын кад мысти враждебнӧй партиялӧн газетъяс выдумайтісны сы йылысь уна сё вӧвлытӧмторъяс, сійӧс медся нелепӧй видчан кывъясӧн награждайтӧмӧн. „Марк Твен“ ним печатьын кутісны вежлавны татшӧм синонимъясӧн: Подлӧй клятвопреступник, Монтанскӧй вӧр, Трупъяс осквернитель, Белӧй горячка, Няйт взяточник, Гнуснӧй шантажист.

— Верманныд-ӧ ті сетны ассьыныд честнӧй гӧлӧсъяс тварьлы, кодi заслужитіс титулъяслысь тайӧ страшнӧй вереницасӧ аслас отвратительнӧй преступлениеясӧн? — юявлісны газетъяс избирательяслысь.

Марк Твен эз выдержит ложьлысь потокъяс да снимитіс ассьыс кандидатурасӧ.

Бӧрйысьысь ощущайтӧ ас гӧгӧрыс ложьлысь да лицемериелысь сэтшӧм жӧ атмосфера. Сійӧс рисуйтӧ мӧд замечательнӧй юморист, чешскӧй писатель Ярослав Хашек „Бӧрйысьысьлӧн переживаниеяс“ висьтын.

Висьтлӧн герой, пенсионер Блажей чувствуйтіс асьсӧ бура сэтчӧдз, „кытчӧдз эз воны земскӧй бӧрйысьӧмъяс“.

Кандидатъяс вӧліны вывті уна, и ставныс найӧ „печатайтісны ассьыныс плакатъяс да листовкаяс, иметісны врагъясӧс да приверженецъясӧс да „свирепӧя тышкасисны гӧлӧсъяс вӧсна“. Кор заводитчис бӧрйысян кампания, Блажей ӧдзӧс дорын звонок эз дугдыв звӧнитӧмысь. Волывлісны кутшӧмкӧ потрепаннӧй костюмъяса тӧдтӧм йӧз да настойчивӧя предлагайтісны кандидатураясысь ӧтиӧс.

Гӧлӧсъяс заманивайтӧм да ньӧбӧм вылӧ буржуазия, кыдз тӧдса, оз жалит некутшӧм средствояс. Хашеклӧн геройлы, бӧрйысьысь Блажейлы, кандидатъяс ысталісны гортас копченнӧй окорокъяс, сур тыра бӧчкаяс, тайӧ донӧн сылысь гӧлӧс получитны зільӧмӧн. Аслас керка ӧдзӧсъяс вылысь сійӧ аддзис гижӧдъяс, татшӧм нога: „Гӧлӧсуйтӧй Билечк вӧсна—Клабура жулик“. Плакатъяс, письмӧяс, лозунгъяс да став бӧрйысян горячкаыс вайӧдісны Блажейӧс йӧймӧм состояниеӧдз.

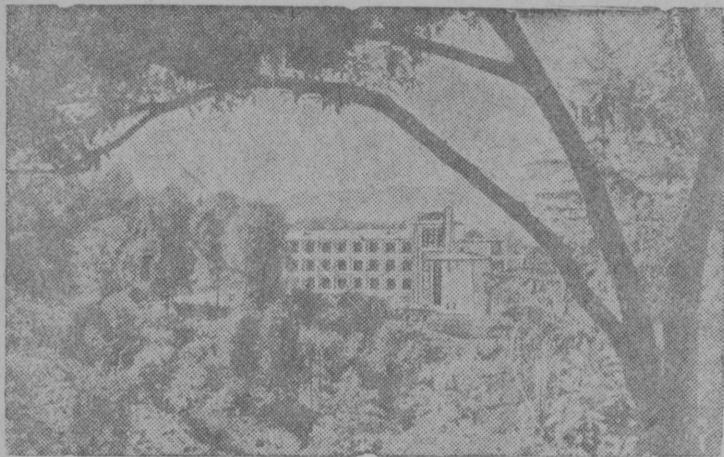
Хашеклӧн висьт, преувеличениеяс вылӧ видзӧдтӧг, кодъяс свойственнӧйӧсь юмористлы, правильнӧя воспроизводитӧ клеветалысь да ньӧбӧмлысь гнуснӧй картина, кодi ыджыдалӧ буржуазнӧй бӧрйысьӧмъяс дырйи.

Бӧрйысьысьяслысь гӧлӧс ньӧбӧм сэтшӧма паськаліс капиталистическӧй мирын, мый сійӧ лыддьыссьӧ обыкновеннӧй да тырвыйӧ закономернӧй делӧӧн. Бӧрйысян компаниеса буржуазнӧй заправилӧяс рассуждайтӧны сідз жӧ, кыдз Эмиль Золялӧн „Париж“ романысь геройяс:

„Ставыс свет вылын ньӧбсьӧ да вузасьӧ: йӧз, кыдзи и быдсяма мукӧд тӧвар. Ӧтиясӧс ньӧбӧны бур кывъясӧн, мукӧдъясӧс услугаясӧн, сьӧмӧн, либӧ бӧрас нин пӧдарокъясӧн дзебӧм вид улын“.

Американскӧй писатель Теодор Драйзерлӧн „Титан“ романын вайӧдсьӧ кык политическӧй делец Гильган да Ханд костын характернӧй сёрни. Первойыс висьталӧ мӧдыслы сы йылысь, мый „гӧлӧсъяс сетӧм водзвылын ковмас сетавны трактиръясын либӧ мукӧд увеселительнӧй за-

(Помсӧ видзӧд 4 листб.).

СНИМОК ВЫЛЫН: Батуми дорса (Аджарской АССР) „Зеленый мыс“ курортлöн санаторий.

Иранын германо-советской да советско-эстонской пактъяс заключитöм вылö откликъяс

ТЕГЕРАН, 2. (ТАСС). Став тегеранской газетъяс йöзöдöны советско-германской договорлысь, а сідз жö советско эстонской пактлысь полнöй текстъяс да быдса листбокъяс сиöны московской сёрнитчöмъяс йылысь юöртöмъяслы. Юöртöмъяссö сетöма заголовокъяс улын, кодъясын тöдчöдсö СССР-лöн европейской делöясын кыптан роль.

ЧУНЦИН, 2. (ТАСС). Юнайтед пресс агентство передайтіс тöрыт радио пыр Чунцинской станция пыр, мый японской войска находитчöны Чаншасянь 30 километр сайын. Тайö районын мунö чорыд сражение, торйöн Кантон-Ханькоусской кöрттуйсянь асыввылын, кöні китайской войска решительнöя водзсасьöны японецъяскöд. Китайской войскалöн главнöй вынъяс кутöны Цзиньшаньши да Юнаньши (Чаншасянь асыв-войвылын). Öти японской колоннаöс Цинцзань кар районын (Цинцзянсянь лунвылын) жугöдöма. Японецъяс нуисны ыджыд воштöмъяс.

Германской армияса верховнöй командованиелöн юöртöм

БЕРЛИН, 4. (ТАСС). Германской армияса верховнöй командование йöзöдіс татшöм коммюнике:

„Асыв вылын территория весалігöн, коді расположитчöма вöвлöм демаркационнöй линия да Германияса да СССР-са государственнöй интересъяс костын выль граница костын, имеитісны места вöвлöм польской армияса разалöм частьяскöд бойяс.

Рытыв вылын, Саарбрюккен районын противник артиллериялöн слаб би кындзи, господствуйтіс затишье.

Сентябрь 30 лунö германской военно-морской вынъяс кутісны 72 иностраннöй пароход. Тайö суднояслöн юкöныс, кодъяс вуджöдалісны контрабанднöй грузъяс, нубöдöма германской портъясö.

„Тан“ Франция да Германия костын военнöй действиеяс йылысь

БРЮССЕЛЬ, 4. (ТАСС). Французской газет „Тан“ гижö: „информация кузя английской министерство юöртö, мый Зигфрид линия вылын мунiс збыль воздушнöй битва. 5 английской разведывательнöй самолёт сражайтчисны 35 минут чöж „Мессершмидт“ типа 15 германской истребительяскöд паныд. Кыкнанла дорсяньыс имеитчöны воштöмъяс. Дуэльяслы смена вылö, тшöкыда индивидуальнöйöсь, кодъяс вöліны кольöм войнаын, воöны öні не сöмын воздушнöй патрульяслöн но и патрульнöй группаяслöн схваткаяс. Самолётъяс-истребительяслöн наличнöй вынъяс, кодъясöн располагайтöны кыкнан тышкасьысь сторонаыс, лэдзöны мöвпыштны, мый воздушнöй вынъяслöн, кодъяс участвуйтöны воздушнöй бойясын, тöдчанлуныс да рольыс кутас содны да регыд лоö выработайтöма воздушнöй войналысь тактика“.

Рытыввыв фронт вылын

ПАРИЖ, 4. (ТАСС). Гавас агентство передайтö военнöй действиеяс йылысь коммюнике, кодöс йöзöдöма октябрь 4 лунö Парижын. Коммюникеын висьтавсьö:

„Вой колис спокойнöя. Цвейбрюккенсянь лунвывлань районын наблюдайтсьö артиллерийской лыйсьöм.“

„Хельсингин саномат“ балтийской странаяслöн положение йылысь

ХЕЛЬСИНКИ, 4. (ТАСС). „Хельсингин саномат“ йöзöдіс передовöй статья заголовок улын „балтийской странаяслöн положение“.

„Германиякöд достигнитöм соглашение,—гижö газет,—сетö Сöветской Союзлы позянлун перестроитны ассыс отношениеяссö балтийской странаяскöд.

Балтийской странаяслы гарантияяс йылысь вопрос, коді ворсіс сэтшöм тöдчана роль англо-франко-сöветской сёрнитчöмъяс йылысь, öні пöртöма олöмö. Тайöс олöмö пöртöмöн формаыс устраняйтö сідз жö минимумöдз „косвеннöй агрессиялысь“ балтийской странаяс пыр опасность. Обращайтö ас вылас внимание СССР-са ортсыса политикалöн последовательность. Кытшовтана туй пыдди аддзöма веськыд да шылыд туй“.

Французской компартиялысь имущество конфискуйтöм

БЕРЛИН, 4. (ТАСС). Германской информационнöй бюро юöртö, мый Францияса коммунистической партиялысь став имуществосö конфискуйтöма французской властьяслöн да вузавсьö.

Öтикадö юöртсьö, мый французской профсоюзъяс коммунистъясöс исключитісны профсоюзъяс правление составысь.

Китайской народлöн национально-освободительнöй война

Центральнöй Китайын

Чанша вылö японецъяслысь наступление кутöма. Войся бойяс бöрын японецъяс бöрыньтчисны Пинцзянысь (Чаншасянь асыввойвылын). Октябрь 1 лунö китайской войска бойöн босьтісны Лунмэйчан (Пинцзянысь асыввылын).

Лунвыв Китайын

Октябрь 2 лунö рытын китайской войска пырисны Шеньчуньö (Гонконгысь войвылын). Карын пансис улич вывса бой, коді кыссис сёр рытöдз.

Войвыв Китайын

Шаньси провинцияса фронтъяс вылын вежсьöмъяс абуöсь.

* *
*

Октябрь 2 лунсянь 3 вылö войын 45 японской самолёт 5 группаöн бомбитісны некымын пункт Сычуань провинцияысь, сійö лыдын и Лучжоу.

Бырöдöма 50 японской самолёт

ШАНХАЙ, 4. (ТАСС). Кыдзи нин юöртсьыліс, тöрыт 6 китайской бомбардировщик, истребительясöн сопровождайтöмöн, бомбардируйтісны Ханькоуысь японской аэродром. Содтöд даннöйяс серти установитöма, мый аэродром вылын бомбардировка результатын да лоöм пöжарöн вöлі бырöдöма 50 гöгöр японской самолёт.

БУРЖУАЗНÖЙ СТРАНАЯСЫН БÖРЙЫСЬÖМЪЯСЛÖН КОМЕДИЯ

(ПОМ)

ведениеясын кык, вит да дас долларöн морт вылö. Вайöй меным тырмымöн сьöм... и ме верма обработайтны колана духын.

Чикагоын бöрйысьöмъяс, кодъяс существо сертиыс представляйтöны аснас коммерческöй предприятие, описывайтöны сідз жö Эптон Синклер да писательяс Ильф да Петров.

Чикагоын, висьтавліс „Джунгли“ романын Синклер „власть сюрліс сылы, коді ньöбліс медся уна гöлöс“. Бöрйысьöмъяс дырйи сэні уджавліс подкупнöй йöзлöн быдса армия „Чукöртчылісны митингъяс, медавсьылісны ловкöй ораторъяс, ворсісны оркестръяс да шумитісны ракетаяс, сетавсисны быдса тоннаяс литература да напитокъяс, да уна дас сюрс гöлöсъяс ньöбавсьылісны наличнöй вылö“.

Сöветской сатирикъяс Ильф да Петров „Одноэтажная Америка“ книгаын висьталöны гöлöсъяс приобретитöмын оригинальнöй способ йылысь, кодöс применяйтöны Чикагоын политической мошенникъяс. Найö используйтöны асланыс гнуснöй цельясын уна миллион безработнöйяслысь асланыс нянь кусöк корсьны стремлениеяс.

Öти чикагской доктор дінö, коді имеитіс безработнöй нылöс, локтіс бöрйысьöмъясын тышкасьысь партияясысь öтиысь представитель да шуис: „Ті кö кутанныд гöлöсуйтны миян кандидат вöсна, ми постарайтчам устроитны тіянлысь нывтö удж вылö... Но ті кö кутанныд гöлöсуйтны миян противник вöсна, то тан ме верма нин висьтавны чорыда: некор тіян нылыд оз получит удж, некор сійö оз ло учительницаöн“. Врач решитіс нывъ вöснаыс пожертвуйтны аслас гöлöснас.

„Ме мöвпышті,—висьтавліс сійö,—мый абу öмöй öткодь коть кодöс лоас бöрйöма—демократöс либö республиканецöс. А нылöй, вермас лоны, получитас удж“.

Сьöм да лживöй обещаниеяс кындзи, Американ паськыда применяйтсьö бöрйысьысьясöс нöйтöм да повзьöдлöм. Американской профессор Джидингс лыддьö, мый бöрйысьöмъяс вылын мунысь терроркöд йитöдын сöмын бöрйысьысьяслöн вит прöчентыс гöлöсуйтöны свободнöя.

Бöрйысьöмъяслöн жалкöй картина сідз шусяна демократической странаясын определяйтсьö куцöй да лицемернöй буржуазнöй конституцияяслöн. Найö прово зглашайтöны свобода да равенство. Но свобода тані гöгöрвосьö кындзи тшыглы кувны свобода. А классовöй обществоын равенство, Ленин кывъяс серти, означайтö лицемернöй равенство собственниклöн да неимущейлöн, пöтлöн да тшыглöн, эксплоататорлöн да эксплоатируемöйлöн.

Буржуазнöй демократия лолалö ладан вылö. Сійö помöдз обанкротитчис да господствующöй классъясöн вайöдöма абутöмö. Паськыд масса убедитчисны асланыс курыд опыт вылын, мый буржуазнöй свободаяс не сöмын оз мездыны уджалысь йöзöс капиталистической нартитöмысь, а мöдарö, ёнмöдöны сійö нартитöмсö.

Сöмын сöветской странаын пöртöма олöмö збыль, всенароднöй демократия. Сталинской Конституция сетіс миян странаса шуда народлы удж вылö, шойччöм вылö да образование вылö правояс. Сійö человечество историяын первойысь обеспечитіс збыль всеобщöй, збыль народнöй бöрйысьöмъяс.

Д. Тимофеев.

Отв. ред. вежысь **С. А. ПОПОВ.**

Октябрь 7 лунö 7 час рытын Народнöй творчество керкаын лоö лекция тема вылö:

„Западнöй Украиналы да Западнöй Белоруссиялы социально-экономической обзор“.

Лектор **Хонькин** ёрт.

Вход свободнöй.

ВКП(б) Горком.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец“. Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3147. Типография Наркомместпрома Коми АССР.